

Зрибнєва І. П.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри маркетингу, інновацій та регіонального розвитку
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*

Zrybnieva Iryna

*Ph.D in Economics,
Associate Professor in Marketing, Innovations and Regional Development
of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СТІЙКОСТІ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА З ЇХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ

Анотація. В статті досліджено взаємозв'язок «стійкості» та «конкурентоспроможності» розвитку інноваційного підприємства. Розкрито поняття «стратегічна стійкість». Охарактеризовано сфери, стабільність в яких і утворює поняття конкурентоспроможного та сталого розвитку. Автор приходить до висновку, що сталий розвиток і конкурентоспроможність суб'єктів інноваційного підприємства є не тільки взаємопов'язаними, але і взаємозалежними економічними категоріями, які змінюються під впливом одних і тих же факторів і умов. Крім того, і управління конкурентоспроможністю, і управління стійкістю розвитку суб'єктів інноваційного підприємства має ґрунтуватися на проактивному підході, який, в свою чергу, базується на ресурсній теорії фірми і передбачає використання сучасних інструментів управління, що дозволяють конструювати бажане майбутнє даного суб'єкта з урахуванням наявних здібностей і передбачуваних можливостей. Взаємозв'язок між стійкістю розвитку і конкурентоспроможністю суб'єкта інноваційного підприємства виражається через наявність одних і тих же організаційних здібностей (ключових компетенцій), що забезпечують перетворення наявних ресурсів в наукомісткі результати діяльності, які представляють суб'єкт підприємства на ринку. Досягнення стійкості, її збереження і зміцнення в подальшому розвитку сприятиме підвищенню конкурентоспроможності промислових підприємств на стратегічних часових горизонтах і збільшення їх вкладу в розвиток національної економіки.

Ключові слова: стійкість, конкурентоспроможність, взаємозв'язок, сталий розвиток.

Постановка проблеми. Особливість управління конкурентоспроможністю суб'єктів інноваційного підприємства полягає у необхідності врахування її впливу на інші характеристики підприємства, зокрема на його стійкість. Розуміння необхідності забезпечення не тільки конкурентоспроможного, але і стійкого розвитку суб'єктів інноваційного підприємства отримує сьогодні все більше визнання, що призводить до необхідності чіткого розуміння стійкості та конкурентоспроможності суб'єктів інноваційного підприємства, з'ясування їх взаємозв'язку та впливу один на одного.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значну увагу щодо вивчення проблем конкурентоспроможності, підвищення її рівня та стійкості присвячено в роботах таких вітчизняних і зарубіжних дослідників, як І. Агафонової, Г.Л. Азоева, Я.Б. Базилюка, Т. Васильєвої, А.В. Войчака, А. Гречан, Ф. Друкер, Ю.Б. Іванова, І. Ф. Коломійця, Ф. Котлера, Л. Лігоненко, Н.Г. Міценко, Ю. Прохорова, Л.П. Стеців, І.В. Тараненко, Ю. Терлецька, О.А. Федірка, Л.І. Федулова, Т.Б. Харченко, А. Челенкова, Г.Р. Чурик та інших вчених.

Метою статті є з'ясування сутності та взаємозв'язку стійкості розвитку суб'єктів інноваційного підприємства з їх конкурентоспроможністю.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що завдячай розуміння стійкості в розвитку зводиться до нарощування активів, якими володіє той чи господарюючий суб'єкт, а також до стимулювання просування його на ринку. Навряд чи такий, утилітарний виробничо-товарний, підхід є актуальним в даний час, основною особливістю якого є швидкі і часом кардинальні зміни практично

у всіх сферах життєдіяльності (тим більше, в бізнесі). Концепція сталого розвитку суб'єктів інноваційного підприємства отримала своє визнання в останньому десятилітті ХХ століття і зараз оформляється в нову систему поглядів на стратегічне управління. Зокрема, про необхідність забезпечення сталого розвитку багато говориться в сучасних дослідженнях з теорії та практики менеджменту туріндустрії, соціальної сфери, промисловості та інновацій і т.д., де вельми часто сталий розвиток розглядається в контексті стратегічної стійкості.

Поняття «стратегічна стійкість» прийшло в економіку з військової справи. У військовій термінології під стратегічною стійкістю розуміють стан військових потенціалів протистоять держав, при якому жодна зі сторін не може розраховувати на перемогу в військових діях, не отримавши при цьому істотного збитку.

Військова наука також розрізняє рівність в силі (стратегічний пріоритет) і рівність у взаємному стримуванні (це власне і є військово-стратегічна стійкість).

Ділове середовище підприємництва вже давно розглядається як поле бойових дій, тому терміни і визначення, прийняті в військових науках, досить просто адаптуються в наукових управлінських дисциплінах.

Якщо виходити з вищевказаного визначення, то під стратегічною стійкістю суб'єкта інноваційного підприємства потрібно розуміти якийсь накопичений потенціал, який дозволяє даному суб'єкту зберігати свої позиції в бізнес-середовищі і підтримувати паритет своїх сил по відношенню до інших суб'єктів господарювання.

Очевидно, що з цієї позиції розуміння сталого розвитку (стратегічної стійкості) є практично тотожним

розуміння конкурентоспроможності суб'єктів інноваційного підприємництва. Це дозволяє нам говорити про те, що категорії «сталий розвиток» і «конкурентоспроможність» щодо функціонування та розвитку суб'єктів інноваційного підприємництва не тільки взаємопов'язані, а й взаємозалежні. Тому в практичному плані вельми часто дослідники, об'єднуючи ці дві категорії, вказують, що стратегічна мета управління діяльністю суб'єкта підприємництва, в тому числі інноваційного, полягає в одночасному забезпеченні конкурентоспроможного та сталого розвитку.

У практиці управління, під конкурентоспроможним і стійким розвитком суб'єкта підприємництва, по-перше, потрібно розуміти довгостроковий аспект його еволюціонування на ринку діяльності, по-друге, такий розвиток, який зміцнює його позиції і в перспективі забезпечує ритмічну, безперервну та ефективну роботу, що зумовлюють високу конкурентоспроможність, економічну безпеку, що сприяє запобіганню появи загроз і перешкод сталого розвитку в поточному періоді.

Крім цього, загальновідомо, що суб'єкт інноваційного підприємництва є взаємозв'язок керуючої і керованої підсистем. Остання з них являє собою динамічні компоненти, при здійсненні керівництва якими і забезпечується одночасне конкурентоспроможне і сталий розвиток. При цьому управління повинно бути цілеспрямованим і раціональним, щоб на кожному наступному кроці, навіть при наявності негативного, впливу суб'єкт інноваційного підприємництва, що представляє собою систему мікро-економічного рівня, повертався в рівно стабільний, стійкий стан.

Можна виділити три основні сфери, стабільність в яких і утворює поняття конкурентоспроможного та сталого розвитку: організаційна, технологічна, фінансова. У нашому дослідженні було визначено, що для забезпечення конкурентоспроможності необхідна наявність певних факторів, використання яких, з одного боку, дає можливість стійко розвиватися суб'єкту інноваційного підприємництва, з іншого боку, формує його позиції на ринку. Розглянемо взаємозв'язок конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва з його стійким розвитком. Для цього порівняємо складові поняття «сталий розвиток» і «конкурентоспроможність» суб'єкта інноваційного підприємництва (табл. 1).

Для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності необхідні ресурси, одержувані із зовнішнього середовища і розподіляються в підсистемах управління (функціоналом) суб'єкта інноваційного підприємництва.

У свою чергу, підсистеми управління (функціонали) суб'єкта інноваційного підприємництва будуть функціонувати ефективно і спричинять зростанню конкуренто-

спроможності, коли розподіл ресурсів буде оптимальним (тобто, ресурси будуть доступними, якісними, мають розумну вартість).

Для досягнення мети управління у вигляді стійкого розвитку та забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва необхідний проактивний підхід. Управління суб'єктом інноваційного підприємництва має передбачати зміни в зовнішньому середовищі і, відповідно, своєчасно оптимізувати стан внутрішнього середовища, оскільки тільки в цьому випадку при інших рівних умовах є можливість отримувати додаткові економічні та неекономічні вигоди, тобто максимізувати підприємницькі ренти.

Досягнутий суб'єктом інноваційного підприємництва рівень стратегічного розвитку (стійкості і позицій) у зовнішньому середовищі визначається як конкурентоспроможність, тобто відображає міру реальної сили в суперництві з іншими аналогічними суб'єктами інноваційного підприємництва. Це дає можливість зробити висновок, що конкурентоспроможність, як міра, і є відображенням реального стійкого розвитку в певний момент часу. Таким чином, вищесказане дозволяє обґрунтовано стверджувати, що конкурентоспроможність суб'єкта інноваційного підприємництва буде практично завжди взаємопов'язана зі стійкістю їх розвитку в зовнішньому середовищі в поточному, короткостроковому і довгостроковому періоді.

Сталий розвиток господарюючих суб'єктів (в тому числі, суб'єктів інноваційного підприємництва) необхідно розуміти як здатність цього суб'єкта до еволюціонування у зовнішній регулярно змінюється середовищі, так і його здатність протистояти екзогенних та ендегенних негативних факторів впливу. Очевидно, що і конкурування на ринку, і стійкість розвитку, в тому числі, суб'єктів інноваційного підприємництва визначається сукупністю певних здібностей.

Враховуючи, що сучасна теорія фірм ґрунтується на динамічній парадигмі ресурсної теорії, можна припустити, що сталий розвиток і успіх в конкуренції суб'єктів інноваційного підприємництва забезпечується однією і тією ж сукупністю здібностей, а саме здатністю мати доступ до необхідних ресурсів, здатністю перетворювати ці ресурси за допомогою тих чи інших процесів в продукт (як результат діяльності) та здатністю реалізовувати продукт на ринку діяльності, отримуючи при цьому підприємницьку ренту. Отже, сталий розвиток – є умова збереження адекватного економічного зростання (щодо наявних здібностей), при цьому конкурентоспроможність – є фактор, що забезпечує практичну реалізацію потенціалу зростання.

У наявних на момент проведення нашого дослідження наукових працях вказується, що сталий розвиток госпо-

Таблиця 1

Порівняльна таблиця понять «сталий розвиток» і «конкурентоспроможність»

Стійкий розвиток суб'єкта інноваційного підприємництва	Конкурентоспроможність суб'єкта інноваційного підприємництва
Залежить від наявності та доступності ресурсів, необхідних для ведення основної та допоміжної діяльності	Залежить від забезпеченості ресурсами для основних та допоміжних процесів та оптимальності їх розподілення по підсистемах управління
Базується на конгруентному співвідношенні динамічних компонентів, тобто залежить від ефективності управління підсистемами	Керується за допомогою проактивного підходу, орієнтованого на активне конструювання майбутнього
Дає можливість за рахунок оптимального використання ресурсів в підсистемах отримувати економічні вигоди	Створює додану вартість (обумовлює отримання додаткових економічних та неекономічних вигод – підприємницьких рент)
Керується за допомогою проактивного підходу, націленого на активне конструювання майбутнього	Відображає стратегічні позиції суб'єкта інноваційного підприємництва у зовнішній середі

дарюючих суб'єктів, в тому числі суб'єктів інноваційного підприємництва, необхідно розглядати з позицій системного підходу. Це, в свою чергу, означає, що сталий розвиток забезпечується сукупністю динамічних компонент, що характеризують суб'єкт інноваційного підприємництва як систему: кадрової, фінансової, виробничої (матеріально-технічної), інноваційної та інформаційної компонентами (підсистемами). Але, як відомо, ці ж компоненти формують і конкурентний потенціал суб'єкта інноваційного підприємництва. Отже, простежується прямиий взаємозв'язок між стійкістю розвитку і конкурентоспроможністю суб'єктів інноваційного підприємництва.

Взаємозв'язок між стійкістю розвитку і конкурентоспроможністю суб'єкта інноваційного підприємництва виражається через наявність одних і тих же організаційних здібностей (ключових компетенцій), що забезпечують перетворення наявних ресурсів в наукомісткі результати діяльності, які представляють суб'єкт підприємництва на ринку.

Реалізація результатів діяльності споживачам дозволяє суб'єкту інноваційного підприємництва максимізувати підприємницькі ренти, недоступні конкурентам, і реінвестувати їх в подальший розвиток. Таким чином, вважаємо обґрунтованим, що конкурентний потенціал суб'єкта інноваційного підприємництва необхідно розглядати і як стратегічний потенціал його сталого розвитку.

Ми неодноразово згадували, що суб'єкт інноваційного підприємництва, успішно або неуспішно здійснюючи свою діяльність у зовнішньому середовищі, стикається з безліччю факторів впливу, які потенціюють зміни у внутрішньому середовищі і можуть привести до дисбалансу в рівноважній-стабільному її розвитку. На практиці це виражається у втраті ринкових позицій, втраті фінансової стійкості, відхід господарюючого суб'єкта з ринку діяльності. Очевидно, що вплив факторів може привести не тільки до кардинальних змін, але і до стану, що характеризується як криза. Кожен суб'єкт інноваційного підприємництва в своєму розвитку проходить певні цикли, що проявляється в регулярному підвищенні і зниженні ділової активності, а проходження точок стратегічного перегину і є відображенням циклічних коливань в рамках окремо взятого господарюючого суб'єкта.

Циклічність економічних процесів як на макро-, так і на мікрорівні вивчається досить давно, і регулярні коливання ділової активності в великих і малих соціально-економічних системах, обумовлені тими чи іншими причинами і що виражаються в зміні рівня основних показників, фактично розглядаються як форма прогресивного розвитку.

Досить часто можна чути про «очищувальну силу кризи» для національних економік, «уроках виживання» в ньому, а також «накопиченні позитивного досвіду» ведення бізнесу в критичні моменти. В цілому всі твердження досить вірні, але в той же час цикли підйому і спаду ділової активності в окремо взятому суб'єкті інноваційного підприємництва (поза загальним контекстом розвитку національної і / або світової економіки) можуть бути як наслідком впливу зовнішніх (об'єктивних) факторів, так і наслідком впливу внутрішніх (суб'єктивних) факторів. Крім цього, криза діяльності і криза конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва, що виражається у втраті стійкого розвитку, може бути наслідком зміни внутрішніх (виробничих) циклів або синергій перехідних процесів (підйом, пік, спад, дно) у внутрішніх і зовнішніх циклах. Накладення закінчення циклів, а також різноспрямованість векторів їх розвитку дають ефект негативної синергії, який вперше був досліджений Ю.Ю. Катеринославським.

Прояв у зовнішньому середовищі нових факторів, що не враховувалися в стратегічних планах попереднього періоду, або значна зміна на короткому часовому інтервалі вже діючих факторів принципово не може бути враховано і адаптовано в рамках параметрично змінюється стратегії при кількісному зміні її параметрів. Встановлення рівноваги із зовнішнім середовищем можливо тільки при біфуркаційних зміні стратегії господарюючого суб'єкта.

Виникає необхідність подолання негативних перехідних процесів, що загрожують стійкості розвитку господарюючих структур, в тому числі суб'єкта інноваційного підприємництва як основного елементу адаптації до нових умов. Практично завжди втрата стійкості будь-якого господарюючого суб'єкта, в тому числі суб'єкта інноваційного підприємництва, виражається у фінансовій кризі. Не заперечуючи істинності даного висновку, необхідно більш детально зупинитися швидше на причинах (крім зазначених вище циклічних коливань зовнішнього середовища) втрати стійкого розвитку і методи протидії їм, ніж на власне наслідки, які аксіоматично можуть визначатися як криза розвитку.

Отже, основними причинами втрати стійкого розвитку суб'єкта інноваційного підприємництва є регулярно поновлюване зміна факторів впливу зовнішнього середовища і зумовлені цим зміни в факторах внутрішнього середовища. Тому основою визначення причин втрати стійкого і одночасно конкурентоспроможного розвитку суб'єкта інноваційного підприємництва є класифікація їх по середовищі виникнення (екзогенні та ендогенні) і, відповідно, їх комбінація. Передумови для виникнення екзогенних причин втрати стійкого розвитку можуть бути різними. Більш того, в економічній теорії аспекти формування передумов появи тих чи інших зовнішніх причин вельми суперечливі. Так, наприклад, деякі економісти пов'язують екзогенні причини з світовим науково-технічним прогресом. К.Маркс, в свою чергу, вказуючи на циклічність макро- і мікроекономічних процесів і їх негативний вплив на промислове виробництво, бачив причину в самій природі капіталістичного способу господарювання.

Дж. Робінсон вважала, що екзогенні причини пов'язані з недоспоживанням і перевиробництвом, і в даному випадку способом вирішення проблеми бачила стимулювання споживання. І. Шумпетер вказував на психологічні передумови екзогенних причин виникнення криз, а відповідно, і причин втрати стійкого і конкурентоспроможного розвитку фірм.

Більш наближену до справжнього розуміння теорії циклів і криз, які обумовлюють екзогенну природу негативного (аж до катастрофічного) впливу чинників на фірму, можна знайти в концепції не рівноваги або диспропорціональності між галузями (секторами) економіки, державним втручанням і стихійними діями.

Починаючи з другої половини ХХ століття економістами стало приділятися особлива увага розмежуванню екзогенних і ендогенних причин, а також було визнання того, що ендогенні причини в більшості випадків є головними у виникненні кризи, а отже, втрати стійкого розвитку і конкурентоспроможності окремо взятого господарюючого суб'єкта. Таким чином, в даний час парадигма підходу до вивчення причин втрати конкурентоспроможного та сталого розвитку базується на розумінні того, що такий результат може бути зумовлений: домінантною негативних ендогенних причин і факторів при наявності позитивно оцінюваної екзогенної середовища; домінантною негативних екзогенних причин і факторів при наявності позитивно оцінюваної ендогенного середовища;

негативної комбінацією ендегенних і екзогенних причин і факторів.

Отже, по-перше, ще раз підтверджується те, що природа втрати стійкого розвитку і одночасно зниження рівня конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва може бути ендегенної, екзогенної або комбінованої. По-друге, при досить ефективному управлінні функціонуванням і розвитком даного суб'єкта, його досить високою і органічною адаптації до зміни екзогенних факторів криза і, відповідно, втрату стійкого розвитку, а значить, і зниження конкурентоспроможності можна запобігти або максимально результативно нівелювати їх негативний вплив.

Основна внутрішня причина втрати стійкого розвитку і зниження конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва полягає, перш за все, у відсутності розуміння основних базових принципів ієрархії управління ним (змішання понять стратегія / тактика / операції). На другому місці – помилкова оцінка факторів зовнішнього середовища (може бути, як об'єктивної, так і суб'єктивної). На третьому місці – неготовність менеджменту і співробітників до передбачення тих чи інших змін (декларативно заявлених, реально необхідних). У першому випадку домігантою втрати стійкого розвитку буде сукупність ендегенних причин. У другому і третьому випадку доміганта є комплекс екзогенних і ендегенних причин.

З урахуванням представлених стратегічних помилок основною передумовою появи ендегенних причин втрати стійкого розвитку і зниження конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва можна вважати слабкість менеджменту. У свою чергу, турбулентному протікають процеси зовнішнього середовища, в тому числі глобалізація та інтеграція світогосподарських зв'язків, становлення і розвиток постіндустріального суспільства, засновані на економіці знань, є передумовами екзогенних причин втрати рівноважного стабільного розвитку господарюючих суб'єктів. Це породжує основне протиріччя, яке виражається в тому, що менеджмент, спостерігаючи зміни в зовнішньому середовищі, не прагне (а в інших випадках чинить активний опір) змінити (тобто, органічно адаптувати) внутрішнє середовище відповідно до екзогенними тенденціями.

Варто звернути увагу, що розглядається протиріччя, по суті, не тільки показує нездатність менеджменту своєчасно реагувати на відновлюються і поновлювані зміни зовнішнього середовища, тобто діяти реактивно, але і визначає загальну неготовність до форсування змін, тобто до проактивним діям, які необхідні, в тому числі, і для підтримки належного рівня конкурентоспроможності суб'єкта інноваційного підприємництва (в ідеалі – постійного природу конкурентних позицій у зовнішньому середовищі).

Але ж саме проактивний підхід дозволяє забезпечувати довгострокове конкурентоспроможне функціонування суб'єкта інноваційного підприємництва. Отже, базис всіх проблем, що виникають в процесі діяльності господарюючого суб'єкта, в тому числі суб'єкта інноваційного підприємництва, полягає в невмінні ефективно використовувати такі зміни з метою подальшого розвитку бізнесу та просування його результатів.

На даному етапі стає очевидним, що чим більш різноманітно ми досліджуємо причини втрати конкурентоспроможного та сталого розвитку суб'єкта інноваційного підприємництва, тим виразніше вимальовується доміганта ендегенної природи. На підставі чого можна зробити висновок, що як причини втрати стійкості, так і способи протидії потрібно шукати у внутрішньому середовищі, а саме в керуючій підсистемі, яка створює або не створює умови для планомерного і конкурентоспроможного розвитку в рамках існуючого доступу до ресурсів і в обмеженнях зовнішнього середовища.

Висновок. Таким чином, узагальнюючи вищесказане, можна відзначити, що сталий розвиток і конкурентоспроможність суб'єктів інноваційного підприємництва є не тільки взаємопов'язаними, але і взаємозалежними економічними категоріями, які змінюються під впливом одних і тих же факторів і умов. Крім того, як було показано вище, і управління конкурентоспроможністю, і управління стійкістю розвитку суб'єктів інноваційного підприємництва має ґрунтуватися на проактивному підході, який, в свою чергу, базується на ресурсній теорії фірми і передбачає використання сучасних інструментів управління, що дозволяють конструювати бажане майбутнє даного суб'єкта з урахуванням наявних здібностей і передбачуваних можливостей.

Список використаних джерел:

1. Павленко І.А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України : Монографія. Київ : КНЕУ, 2007. 248 с.
2. Куц Л.Л. Стратегічна стійкість підприємства. Опорний конспект лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 91 с.
3. Тараненко І.В. Формування інноваційної парадигми теорії конкуренції у сучасних глобалізаційних умовах. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2011. № 1(9). С. 194–203.
4. Управління конкурентоспроможністю підприємств у сучасних умовах : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Шарко М.В. Херсон : ПП Вишемирський В.С., 2016. 177 с.

References:

1. Pavlenko I.A. (2007) *Innovatsiyne pidpryyemnytstvo u transformatsiyiny ekonomitsi Ukrayiny: Monohrafiya* [Innovative entrepreneurship in the transformational economy of Ukraine: Monograph]. Kyiv: KNEU.
2. Kuts L.L. (2012) *Stratehichna stiykist' pidpryyemstva. Oporny konspekt lektsiy* [Strategic stability of the enterprise. Reference lecture notes]. Ternopil: TNEU.
3. Taranenko I.V. (2011) Formuvannya innovatsiyynoyi paradyhmy teoriiy konkurentsyyi u suchasnykh hlobalizatsiynykh umovakh [Formation of innovation paradigm theory of competition in today's conditions of globalization]. *Scientific Bulletin*, vol. 1, no. 9, pp. 194–203.
4. Sharko M.V. (2016) *Upravlinnya konkurentospromozhnisty pidpryyemstv u suchasnykh umovakh: kolektyvna monohrafiya* [Management of competitiveness of enterprises in modern conditions: a collective monograph]. Kherson: PP Vyshemirsky V.S.

ВЗАИМОСВЯЗЬ УСТОЙЧИВОСТИ РАЗВИТИЯ СУБЪЕКТОВ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА С ИХ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬЮ

Аннотация. В статье исследована взаимосвязь «устойчивости» и «конкурентоспособности» развития инновационного предпринимательства. Раскрыто понятие «стратегическая устойчивость». Охарактеризованы сферы, стабильность в которых и образует понятие конкурентоспособного и устойчивого развития. Автор приходит к выводу, что устойчивое развитие и конкурентоспособность субъектов инновационного предпринимательства являются не только взаимосвязанными, но и взаимозависимыми экономическими категориями, которые изменяются под влиянием одних и тех же факторов и условий. Кроме того, и управление конкурентоспособностью, и управление устойчивостью развития субъектов инновационного предпринимательства должно основываться на проактивном подходе, который, в свою очередь, базируется на ресурсной теории фирмы и предусматривает использование современных инструментов управления, позволяющие конструировать желаемое будущее данного субъекта с учетом имеющихся способностей и предполагаемых возможностей. Взаимосвязь между устойчивостью развития и конкурентоспособностью субъекта инновационного предпринимательства выражается через наличие одних и тех же организационных способностей (ключевых компетенций), что обеспечивают преобразование имеющихся ресурсов в наукоемкие результаты деятельности, что представляют субъект предпринимательства на рынке. Достижения устойчивости, ее сохранения и укрепления в дальнейшем развитии будет способствовать повышению конкурентоспособности промышленных предприятий на стратегических временных горизонтах и увеличения их вклада в развитие национальной экономики.

Ключевые слова: устойчивость, конкурентоспособность, взаимосвязь, устойчивое развитие.

INTERCONNECTION BETWEEN THE SUSTAINABILITY OF THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE BUSINESS ENTITIES AND THEIR COMPETITIVENESS

Abstract. The article examines the interconnection between "sustainability" and "competitiveness" of innovative entrepreneurship. The concept of "strategic sustainability" is revealed. The spheres in which stability forms the concept of competitive and sustainable development are characterized. The author concludes that the sustainable development and competitiveness of innovative entrepreneurs are not only interconnected but also interdependent economic categories that change under the influence of the same factors and conditions. In addition, both the management of competitiveness and sustainability management of innovative businesses should be based on a proactive approach, which, in turn, is based on the resource theory of the firm and involves the use of modern management tools to construct the desired future of the entity, taking into account the available abilities and expected opportunities. The relationship between the sustainability of development and the competitiveness of the subject of innovative entrepreneurship is expressed through the presence of the same organizational skills (key competencies) that ensure the transformation of available resources into knowledge-intensive results that represent the business entity in the market. Achieving sustainability, its preservation and strengthening in further development will help increase the competitiveness of industrial enterprises in strategic time horizons and increase their contribution to the development of the national economy.

Key words: sustainability, competitiveness, relationship, sustainable development.